

Suomen Opettajaksi Opiskelevien Liitto SOOL ry kiittää mahdollisuudesta lausua perusopetuslain muutoksesta ja on erittäin tärkeää saada selkeyttä puhelimien sekä muiden mobiililaitteiden käyttöön perusopetuslain tasolla.

1. Mobiililaitteiden käytön rajoittaminen

1.1 Kuten edellisessä lausunnossaan SOOL asiasta lausui, SOOLin mielestä muutoksessa tulisi yhä linjata paremmin välituntien, ruokailun sekä siirtymien osalta laajemmin. SOOLin kannan mukaan lain pitäisi mahdollistaa puhelimien sekä mobiililaitteiden käyttökielto myös muun koulupäivän osalta, jos koulu pitää sitä tarpeellisenä. Linjaus siitä, että järjestyssäännöissä linjataan kännyköiden säilytyksestä oppituntien aikana on hyvä, mutta tätäkin linjausta pitäisi tarkentaa muun koulupäivän osalta lain tasolla.

1.2 SOOL kokee täsmennyksen mobiililaitteiden haltuunoton osalta suuntaavan oikeaan. Tulee kuitenkin varmistaa, että kouluille on lain puitteissa määriteltä selkeästi kuinka he voivat ottaa mobiililaitteita haltuun. Tehottomat toimet eivät edesauta lain haluttua lopputulosta. Perusopetuslain 36 e §:ää tulee muuttaa siten, että opettajalla ja rehtorilla on mahdollisuus tehokkaasti puuttua oppilaan tupakkatuotteiden ja tupakan vastikkeiden käyttöön. Tähän tulee lisätä myös tulentekovälineet.

1.3 SOOL haluaa, että lakimuutoksen vaikutuksia puhelimien ja mobiililaitteiden rajoittamisesta seurataan. Vaikutusten seurannassa tulee selvittää ainakin seuraavat asiat: onko muutos parantanut työrauhaa ja miten mobiililaitteiden käytöstä ja säilytyksestä on käytännössä määrätty järjestyssäännöillä sekä onko käytännön arjessa määräykset käytöstä ja säilytyksestä toteutuneet.

2. Aluehallintoviraston oma-aloitteinen puuttumisoikeus

2.1 SOOL pitää tärkeänä, että aluehallintovirastoille säädetään oma-aloitteinen puuttumisoikeus ja sanktiokeinot. Hallituksen esityksessä olevaa kirjausta siitä, että aluehallintovirastolla on oikeus halutessaan vierailla koululla ja keskustella opetuksen järjestämiseen liittyvistä epäkohdista opetuksen järjestäjän kanssa sekä käydä perusopetuslain 19 §:n nojalla seuraamassa opetusta koulussa, on vielä korostettava. Selkeyden vuoksi SOOL esittää, että lakimuutos oikeuttaa aluehallintovirastoja jatkossa puuttumaan sanktiokeinoin muun muassa sellaisiin tilanteisiin, jotka aluehallintovirastot ovat jo aikaisemmin kanteluratkaisuihinsa todennet lainvastaiseksi tai lain kanssa ristiriitaisiksi toimintamalleiksi. Aluehallintoviraston tulisi

voida vedota aikaisempiin ratkaisuihinsa puuttuessaan koulutuksen järjestäjän lainvastaiseen toimintaan silloin, kun kyse olisi samanlaisesta tilanteesta.

2.2 SOOL haluaa tuoda esille huolen aluehallintovirastojen resurssien riittävydestä toteuttaa oma-aloitteista valvontaoikeutta. Koska aluehallintovirastojen oma-aloitteinen puuttumisoikeus säädetään toteutettavaksi voimassa olevien voimavarojen puitteissa, on tärkeää arvioida sitä, ovatko aluehallintovirastot voineet toteuttaa oma-aloitteista rooliaan laillisuusvalvonnassa ja onko laillisuusvalvontaa onnistuttu.

3. Säädöshuolto

3.1 SOOL pitää säädöshuollon tekemistä hyvänä. Nyt tehtävä säädöshuolto lisää lain luotettavuutta ja selkeyttää erityisesti koulun käytössä olevia puuttumiskeinoja. SOOL haluaa tarkempaa linjausta siihen, onko rehtorilla tai opettajalla valvontavelvollisuus oppilaasta, jonka opetus on jouduttu epäämään enää sen jälkeen, kun oppilas poistuu koulun alueelta tai hänet on jouduttu poistamaan koulun alueelta voimakeinoja käyttäen.

4. Liikunnallinen elämäntapa

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen toteutuu osana normaalia opetusta, oppitunteja ja välitunteja. Liikunnallisen elämäntavan edistäminen kuuluu koulun rehtorin sekä opettajien vastuulle. Liikunnallinen elämäntapa tulee toteuttaa vahvasti liikuntatuntien yhteydessä, mutta myös muussa koulun toiminnassa.

Liikkuva elämäntapa toteutuu myös vahvassa yhteistyössä kuntien kanssa esimerkiksi koulumatkaratkaisuissa, liikuntatiloissa ja koulupäivän jälkeisessä liikuntatoiminnassa. Myös kuntien ratkaisut piha-alueista vaikuttavat merkittävästi koulupäivän aikaiseen liikunnan mahdollisuuksiin ja sitä kautta suoraan liikunnallisen elämäntavan kehittymiseen.

Koulujen piha-alueiden tulee tukea oppilaan liikunnallisen elämäntavan kehittymistä. Piha-alueiden suunnittelussa tulee huomioida materiaalit ja koulun pihojen välineiden tulee olla innostavia ja liikuntaan houkuttelevia. Lisäksi koulujen pihojen tulee olla tarpeeksi suuria suhteutettuna oppilasmäärään, jotta niissä on tarpeeksi tilaa leikille ja liikunnalle.